

З досвіду роботи вчителя

«Ігрові технології в групі продовженого дня»

Білецької Людмили В'ячеславівни

Київ

2021

Зміст

1.Вступ	3
2.Основна частина	4- 11
2.1 Теоретичний розділ	4- 6
2.2 Практичний розділ	6 - 11
3.Висновок	12
4.Список використаних	12

Ігрові технології на ГПД

1. Вступ

«Яка дитина в грі,—писав А.С. Макаренко, —така з багатьох поглядів вона буде і в роботі, коли виросте».

Працюючи з учнями початкових класів, звернула увагу на те, що гра – провідний вид діяльності, що визначає розвиток кожної дитини. Це зумовлено особливостями їхнього психічного та фізіологічного розвитку.

Основне завдання, яке ставлю перед собою: навчання дітей проводити в цікавій формі. Адже практика свідчить, що найефективніше діти молодшого шкільного віку сприймають навчальний матеріал, що був поданий цікаво і нестандартно, у вигляді гри.

Гра для дітей є настільки природною, що вони ладні гратися й гратися, приймаючи всі умови з вдячністю, зачаровані перебігом дій, можливістю рухатися, мати успіх серед однокласників. Захопившись грою, дитина не помічає, що вчиться, запам'ятовує нове, орієнтується у незвичайних ситуаціях. Поповнюються запаси її понять, уявлень, розвивається творчість,

Актуальність проблеми . Найактивніше впровадження ігрової діяльності в умовах ГПД ; її використання дає змогу успішно формувати і закріплювати позитивне ставлення дитини до навчальної праці. Граючи в групі продовженого дня, діти стають психологічно розкутими, а це, в свою чергу, сприяє вияву їхніх творчих здібностей. Ігрова діяльність забезпечує розумовий, моральний, естетичний, фізичний, духовний розвиток, створює умови для організації продуктивної праці, відкриває можливості всебічного виявлення і розвитку індивідуальних, здібностей, запитів та інтересів дітей.

Мета роботи: обґрунтування організації ігрової діяльності для молодших школярів в умовах ГПД.

2. Основна частина

2.1 Теоретичний розділ

Сучасного школяра треба вміти захопити навчанням. Тому в методиках навчання і виховання учнів у початковій школі автори нових підручників і в методичних посібниках органічно поєднали ігрову діяльність з навчальною.

Роль ігрової діяльності в початковій школі має важливе місце:

- виробляється звичка зосереджуватися, мислити самостійно, розвивати увагу, прагнути до знань;
- процес навчання стає цікавим, легко долаються труднощі у засвоєнні матеріалу;
- гра створює у дітей бадьорий робочий настрій;
- в руках вихователя гра стає інструментом виховання, що дає змогу повніше враховувати вікові особливості дітей, розвивати ініціативу і самостійність, створювати атмосферу свободи, творчого розкриття дитини.

Сучасний освітній процес неможливо уявити без гри. Саме тому я постійно застосовую розробки різноманітних ігор: дидактичних, інтелектуальних, ігор з віршованими завданнями, ігор-припущень, ігор-загадок, ігор-бесід, ігор-подорожей на заняттях ГПД.

В.О. Сухомлинський закликав: «Навчайте граючись, а граючи навчайте ». Ось такий простий вислів ,а містить неабияку таємницю, що видатний педагог пропонує розкрити перед дітьми.

К. Д. Ушинський вважав гру найважливішим видом діяльності дитини. На його думку, саме через гру дитина пізнає всі таємниці світу. Отже, двоє досвідчених людей переконані, що гра – це важливий метод навчання, адже вона виховує, навчає, розвиває.

Потреба у грі ніколи не зникне. Для дитини особлива цінність її полягає не тільки в тому, що вона дає можливість як загального, так і фізичного, духовного зростання, а й готує до різних сфер життя. Гра для дитини, особливо в молодшому шкільному віці, наділена ще й дослідницьким змістом, що дає змогу моделювати все те, що існує поза її межами. Саме

через гру дитина швидше дізнається про правила та норми спілкування – зі світом природи, з людьми;
швидше опановує навички культурної поведінки.

Кожен вид гри має свої особливості й можливості для індивідуального розвитку дітей.

Сюжетно-рольова гра найбільш самобутній вид ігор. В них дитина самореалізується. Тут вона вмиє дорослішає. Прагнення ототожнити себе з образом дорослого спонукає дитину привласнювати притаманні йому способи поведінки, взаємини, певні людські цінності.

Театралізована гра. Дитина, зацікавившись образами казкових персонажів чи літературних творів, розігрує з ними знайомі сюжети казок. В ігровій формі вона ототожнює себе з ними, переймається властиво їм мораллю, ставленням до інших тощо. Тому добір і розігрівання творів у театралізованих іграх надзвичайно впливає на дітей, їхні почуття, взаємини.

Ігри з правилами – дидактичні, рухливі, народні, створені дорослими для засвоєння знань, розумового та рухового розвитку дітей. Навчальне завдання приховане в ігровому завданні.

Організуючи гру, вихователь має створити таке входження дитини в доросле життя з його, на жаль, жорстокими нормами, щоб не зашкодити їй. У грі дитина безтурботна, психологічно розкута і тому здатна на повне виявлення своєї індивідуальності. Ми, вихователі, маємо дати можливість кожній дитині самовиразитися, самореалізуватися як у процесі навчання, так і в позаурочній діяльності.

Основна мета сучасних виховних ігор: допомогти дітям побачити, прислухатися, зрозуміти інших людей; навчити їх відгукнутися на різноманітні проблеми.

Застосування таких різноманітних ігрових форм дає змогу поліпшити взаємини у зв'язках «учитель–учень», «учень–учень», «учень–оточуючі»; сприяє реалізації на практиці особистісно-орієнтованого навчання і виховання, налагодженню суб'єктно-суб'єктивних взаємин між педагогом і дітьми.

Сьогодні, у час відродження національної системи виховання, дуже важливо залучати до процесу формування особистості дитини українські традиційні народні дитячі ігри. Національні дитячі ігри дуже мудрі, містять величезний виховний потенціал. («Кривий танець», «Подоланочка», «Гуси», «Коваль»). У них, як у дзеркалі, відображаються звичаї нашого народу. Їх добре сприймають наші діти.

Гра по своїй суті багатофункціональна, вона сприяє вихованню гармонійно розвинутої особистості. Наприклад, ігри на місцевості «Швидкість і точність», «Слідопити», «Орієнтування за слухом», «До прапорця» сприяють удосконаленню фізичних якостей, розширенню кругозору учнів. Є ігри, які допомагають розвивати допитливість дітей, тренують їхню

пам'ять, увагу, логічне мислення. («Математичний бій», «Що? Де? Коли?», «Не помилися», «Заборонене слово» і т.п.). Недарма їх називають гімнастикою розуму. Немало є ігор технічного спрямування – вони допомагають оволодівати різноманітними трудовими навичками, умінням користуватися приладами та інструментами. Ігри-жарти, ігри-забави не тільки сприяють веселому і невимушеному проведенню відпочинку, а й виховують почуття гумору, привчають до вмілого спілкування з товаришами, тренують комунікабельність тощо.

У грі створюються умови для прояву творчої активності, спрямування зусиль на досягнення мети. Гра привчає до погоджених дій, до відповідальності перед її учасниками. У грі виховується низка вольових якостей: самостійність, наполегливість, самовладання, витримка, воля до перемоги – усе те, без чого не може бути успіху. Адже наявність усіх цих умов становить основу будь-якої плідної праці. Ігри, які проводяться на повітрі, сприяють зміцненню здоров'я дітей; пізнавальні ігри розширюють кругозір, розвивають дотепність, пробуджують інтерес до різних галузей науки, техніки, мистецтва.

Діяльність груп продовженого дня відкриває широкі можливості для надання кваліфікованої допомоги учням у виконанні навчальних завдань, усуненні прогалин у знаннях, створює сприятливі умови для задоволення різноманітних інтересів учнів, організації дозвілля вихованців, проведення позакласних заходів.

2.2 Практичний розділ.

Гра-бесіда

Тема: Якщо доброта як сонце світить, то радіють і дорослі, й діти.

Мета: Формування у дітей почуття доброти, любові до навколишнього світу й людей. Розвивати вміння творити добро у повсякденному житті; виховувати людські чесноти .

Учитель/-ка:

Добро творити на Землі
Людині лише дано.
І навіть діточки малі
Всі знають це давно.
Краса і море доброти
Оточує нас всіх

Подібним будь до сонця ти,
Щоб зазвучав твій сміх.
Щоб ти освітлював всім шлях,
Як сонце з висоти.
Хай сяє усмішка в очах
Будь завжди добрим ти.

Сьогодні ми з вами поговоримо про красу людської душі - доброту. Як сонечко зігріває Землю своїм теплом, так людина - своїм добром. Нашим помічником стане сонечко з незвичайними промінчиками.

Ось на дошці є промінці, які допоможуть нам досягнути глибини слова "доброта".

Діти, виберіть той проміник, який вас найбільше приваблює? Поясніть, чому?

(Діти беруть промінці і вішають біля сонця, пояснюють значення слова)

Любов. Якщо у світі є любов, то діти ростуть щасливі й радісні.

Щирість. Якщо панує щирість, то відсутня брехня. Є тільки правда, а всі серця - відкриті та чесні.

Дружба. Всі люди ставляться один до одного по-приятельськи, допомагають і поважають одне одного.

Щедрість. На планеті всі ситі й немає голодних, бо щедрі завжди поділяться тим, що мають.

Співчуття. Чуйне ставлення до переживань і горя інших. Всі допомагають і словом, і ділом. Тоді будь-яке горе відступає.

Турбота. Піклуватися про чийсь потреби. Не буде жодної людини, обділеної ласкою, ніжністю чи увагою.

Вихованість. Будемо чути привітні й теплі слова, бажати всім добра, бути завжди чемними і дотримуватися правил поведінки.

Ось і засяяло сонце доброти.

Так доброта - це чутливе і дружнє ставлення до людей, привітність, ласка, співчуття, щирість і щедрість людської душі, а ще - велика любов.

У нашому чарівному світі повинна правити доброта, щоб душі ваші були чистими й світлими, а серце - добрим. Щоб усі люди були щасливими, а світ яскравим і кольоровим.

Кожного з вас торкнувся проміник доброти. Тільки добра людина може бути по-справжньому щаслива, радісна і задоволена.

Гра «Зberi прислів'я»(групова робота).

Кожній групі видаються «розсипані» прислів'я. Учням потрібно зі слів зібрати прислів'я, обговорити в групі і пояснити.

Вітерець перемішав листочки зі словами, давайте їх складемо й прочитаємо.

1 "Добре слово, що ясний день"

2 "Тепле слово і в мороз зігріє"

3 "Легідне слово і залізні двері відчиняє"

Словом можна висловити, що завгодно. Треба тільки вміти ним правильно користуватися, щоб тебе зрозуміли.

Наша мова настільки багата, що в ній завжди знайдеться тепле й привітне слово.

А зараз пограємо в гру **“Встав чарівне слово”**.

- Розтопить серце всякого - сердечне слово... (дякую)
- Якщо ти їсти вже не в силах, то скажеш мамі? ... (Спасибі)
- Зазеленіє старий пень, коли почує... (Добрий день)
- Коли згасає сонце й зоря ляга на плечі, серед знайомих голосів ми чуєм... (Добрий вечір)
- Щоб зустрітися знову в годину призначену, кажу щиро всім я завжди... (до побачення).

Учитель/-ка:

“Будь ласка”, “спасибі”, “будьте здорові”,
Слова необхідні й корисні у мові.
Приємно їх чути у школі, і вдома.
Від мами, від вчителя й просто знайомих.
Тож, радьмо частіше їх, друзі, вживайте,
Даруйте сміливіше радісний настрій.
І кожен свій день починайте зі слів:
“Добрий ранок!”, “Вітаю!”, “Здоровствуйте!”

Саме ці чарівні слова роблять людину ввічливою, привітною і доброзичливою. Тож не забувайте їх промовляти щодня.

- Якщо людина добра, то з нею хочеться говорити, сміятися, її всі поважають і люблять. Діти, пограємо в гру.

Гра: **“Якщо ти добра людина, то повинен/-а...”**

Умови гри. Якщо людина повинна робити те, що я називаю, то плескайте в долоні, а якщо ні, то нічого не робите.

- 1 Допомогати мамі мити посуд.
- 2 Робити комусь зло, поки цього ніхто не бачить.
- 3 Вмиватися щодня.
- 4 Берегти природу та охороняти її.
- 5 Шанувати працю інших людей.
- 6 Галасувати, коли хтось відпочиває.
- 7 Бути вихованою дитиною.
- 8 Обманювати, хвалитися.

- 9 Насміхатися з чужого горя.
- 10 Добре вчитися, багато читати.
- 11 Не слухати батьків.
- 12 Допомогати друзям у біді.
- 13 Ділитися тим, що в тебе є.
- 14 Ображати інших.
- 15 Захищати слабших.
- 16 Спати на уроках.
- 17 Красти.
- 18 Любити своїх батьків.

Вправа “Дерево добрих справ”

Погляньте, Дерево добрих справ засумувало, бо втратило свої квіти й листочки. Їх вітром поганих вчинків рознесло по всій країні. Діти, пригадайте всі свої добрі справи й напишіть на листочках. (Діти приклеюють листочки, на яких написані добрі справи).

Полюбуйтеся, яке красиве дерево !

Підсумок: Я вірю в те, що від сьогодні стала добрішою кожна дитина, що всі ви будете добрими, чуйними, щирими людьми . Хай у кожному серденьку живе доброта та любов.

І старайся так прожити,
Щоб, як сонечко, світити!
І в душі завжди нести
Теплий промінь доброти.

Звучить пісня «Доброта»

Висновок

Систематичне використання дидактичних ігор підвищує ефективність навчання. Впевнена, що гра у ГПД є засобом пізнання навколишнього світу й себе в ньому, усвідомлення дітьми мети своєї діяльності, яка допомагає розвивати творчу уяву та творчі здібності дитини, формує позитивну мотивацію учня.

Отже, формування навчальної ігрової діяльності учнів в освітньому процесі ГПД є особливо важливим й специфічним компонентом навчальної діяльності, через реалізацію й за допомогою якого можливе формування навчальної діяльності школярів у цілому.

4. Список використаних джерел

1. Гордієнко Н., Гордієнко С. *Ігри для дотепних.* — Х.: Ранок, 2010.
2. ГПД: вихователю на кожен день. — К: Шкільний світ, 2012.
3. Кругляк О. *Рухливі ігри та естафети в школі.* — Т.: Підручник і посібник, 2004
4. С. В. Бобровицька *Дидактичні ігри у освітньому процесі групи продовженого дня* / С. В. Бобровицька // *Освіта України.* — 2016. — № 5.
5. Ватаманюк Г. *Дидактична гра як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів у ГПД* / Г. Ватаманюк // *Початкова школа.* — 2008. — № 6.
6. *Перспективні освітні технології : наук.-метод. посібник* / за ред. Г. С. Сазоненко. — К. : Гопак, 2012. — 267 с.